

PRZYSCHNAĆ (18) *vb pf*

W temacie *praet i con* -schł-, -schł- (12), -schnął-, -schnęła (3); -sechł-, -schł- *RejPs* (4), *LubPs*, *RejWiz*, *BibRadz* (2), *BudBib*, *LatHar* (2); -schnął-, -schnęła *TarDuch*, *Leop*; -schł- : -schnął *FalZioł* (1:1).

praet 3 sg *m* przysechł (3), przyschnął (1). *f* przyschła (3), przyschnęła (1), przyschła jest (1) [może PRZYSCHŁY *N* sg *f*]; przyschła : przyschła jest *RejPs* (1:1). ◇ 3 *pl* *subst* przyschły (2). ◇ *imp* 3 sg niech przyschnie (3). ◇ *con* 3 sg *m* by przysechł (1), by przyschnął (1). *f* by przyschła (2).

Sł *stp* notuje, *Cn brak*, *Linde XVI* (trzy z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Wysychając przywrzeć, przylepić się, przyłgnąć do czegoś; *adhaerere Vulg*, *PolAnt* (18) : Też Emplaſtr z kadzidla maſticyś z ſmoły/ dobrze na pierſi przykładać/ albo pod pierſi/ Ale pierwiey na cieie oleiem iakiem pomazać, aby Emplaſtr nie przyſchnął/ albo ſkori nie zmarzſzczył. *FalZioł* V 36v; Przetni zyemię nápoły/ iużci ſie nie zgoi/ Ni ſie ſamá ſwą mocą iuż nigdy nie ſpoi. Aliż ią muſiſz zlepić y ſpołu położyć/ Przedię áliżby przyſchłá/ toż ná ſtronę włożyć. *RejWiz* 113.

przyschnąć do czego (10): *Cf Frazy*.

przyschnąć ku czemu (4): ſkorę ktoraby przyſchła ku ciału: [mięso rakowe z miodem] odwilża ią. *FalZioł* IV 31a. *Cf Frazy*.

[*przyschnąć w co*: yely czyągnaćz gwałtem pawloke ſzniego [...] O tv ſylna boleſcz bila panv Iezvſzowy bo kozda rana bila odnowyona bo mocno pawloka wewrzała y przyſchła zekrwyą wrany *RozmyślDomin* 67.]

Frazy: bibl. »przysechł język do podniebienia« [o pragnieniu] (1): Przyſechł ięzyk niemowlátká do podniebienia iego/ dla vpragnienia [*Adhaesit lingua lactentis palato eius propter sitim*] *BudBib Thren* 4/4.

»język przyschnął (przysechł) ku podniebieniu, [do podniebienia], do paszczeki« [o słabości] (1:1): Wyſchnęła iako kość ſiła moia/ y ięzyk moy przyſchnął do paſzczeki moiej [*lingua mea adhaesit faucibus meis Vulg Ps* 21/16] y w piałek ſmierci dowiodłes mie. *TarDuch* A3; Iáko ſkorupá wyſuſſona ſtála ſie moc moia y ięzyk práwie przyſechł ku podniebieniu moiemu/ á práwiem ſie ſtał iáko martwy ktory iuż bywa y prochem przytrzęſiony. *RejPs* 32; [*SkarKaz* 170b (*Linde*)] [*zawsze przekład tego samego tekstu*].

»niech przyschnie (by przysechł) język do ust, do podniebienia, ku podniebieniu« = *adhaereat lingua palato PolAnt* [w solennym przyrzeczeniu] [szyk zmienny] (2:1:1): nieſtárayćie ſie nic iedno przed ſie trwajćie w wiernoſci ſwoiey/ á was nigdy nieprzeſtánie práwicá moia á ſnadz by przyſechł ięzyk ku podniebieniu memu by ſie ſłowá moie miały wniwecz obroćić. *RejPs* 204 [*przekład tego samego tekstu BudBib, SkarKazSej*]; *BudBib Ps* 136/6; Niech ięzyk moy do vſt moich przyſchnie/ iefli cię kiedy zápomnię: nadroźſza dziewico napiękniefza oblubienico Bogá náſzego/ napierwſza po Chryſtuſie poćiecho y ſłodkoſci moia. *SkarKaz* 578b; *SkarKazSej* 665b.

»przyschła(-y) kość (kości) do skóry, do ciała« = *ktos wychudł, znędzniał* [szyk zmienny] (1:1): Koſci moie przyſchły do ſkory moiej [*adhaesit os meum carni meae*] dla głófu nárzekánia mego. *BibRadz Ps* 101/6 [*przekład tego samego tekstu*] *LatHar* 166.

»skora przysch(nę)ła do kości, ku kościom« = *ktoś wychudł, znędział; adhaesit pellis ossibus PolAnt* [szyk zmienny] (2:1): *RejPs* 148; Także gdy już opadło ciało moje/ fkorą moją przyśchnęła do kości moich/ zoślały tylko wargi przy zębich moich [*Pelli meae ... adhaesit os meum*]. *Leop Iob* 19/20; *BibRadz Thren* 4/8.

»usta przyschły do ciała« (1): Zapomniałem chleba swego jeść y wieczor y rano/ Od głosu płaczu y żalu odejścia wielkiego/ Prawie nędzne wsta moje przyśchły do ciała mego [*adhaesit os meum carni meae Vulg Ps* 101/6] [przekład tego samego tekstu cf »przyschła kość do skóry, do ciała«]. *LubPs* X3v.

[Szereg: »wewrzeć i przyschnąć«: *RozmyślDomin* 67 cf *przyschnąć w co.*]

Przen (2) :

przyschnąć do czego (1): Duzą moją równo z prochem złożoną iest: a brzuch moy przyśchł do ziemi. *LatHar* 612.

przyschnąć ku czemu (1): Prawie przyśchła iest dużá ma ku ciału moiemu/ proffę moy pánie áby iá raczył odżywiłły przywrócić ku pierwłfemu iey stanowi *RejPs* 177.

Formacje współrdzenne cf SCHNAĆ.

Cf **PRZYSCHŁY**, [**PRZYSCHNIONY**]

MP